

POSELSTVÍ PAPEŽE BENEDIKTA XVI.
K SVĚTOVÉMU DNI MIGRANTŮ A UPRCHLÍKŮ 2012

„Migrace a nová evangelizace“

Draží bratři a sestry!

Hlásat Ježíše Krista, jediného Spasitele světa, je „základním posláním církve, tedy úkolem a posláním, jehož naléhavost nezmenšují ani rozsáhlé a hluboké proměny v současné společnosti“.¹ Skutečně dnes pocítujeme naléhavou potřebu dát nový impuls dílu evangelizace a inovovat jeho postupy ve světě, kde mizející hranice a novodobý proces globalizace stále více sblíží jednotlivce i celé národy. To je způsobeno jak rozvojem prostředků sociální komunikace, tak možností častého a snadného přemísťování jednotlivců i skupin. Za této nové situace v sobě musí každý z nás znovu rozvíjet takové nadšení a takovou odvahu, jaké poháněly prvokřesťanská společenství k tomu, aby se stala neohroženými hlasateli novosti evangelia. Musíme ve svém srdci nechat znít slova svatého Pavla: „Že hlásám evangelium, tím se chlubit nemohu; to je mi uloženo jako povinnost, a běda, kdybych ho nehlásal“ (1 Kor 9, 16).

Téma, které jsem letos vybral pro oslavu Světového dne migrantů a uprchlíků, „Migrace a nová evangelizace“, ze zmíněné situace vyplývá. Současná doba totiž skutečně vyzývá církve, aby se s novou evangelizací začala angažovat také v oblasti dalekosáhlého a složitého jevu lidské mobility a aby za tím účelem zintenzivnila své misijní nasazení jak v oblastech, kde je evangelium hlášáno poprvé, tak v zemích s křesťanskou tradicí.

Blahoslavený Jan Pavel II. nás vyzval k tomu, co je důležité: „Žít se Božím slovem, abychom byli ‚služebníky Slova‘ v nasazení pro evangelizaci... [ve] stále rozmanitější a náročnější situaci, charakterizované globalizací a novým, rychle se měnícím prolínáním různých národů a kultur.“² Vnitřní nebo zahraniční migrace, která představuje počátek hledání lepších životních podmínek či útěk před hrozbou pronásledování, války, násilí, hladu či přírodních katastrof, totiž vede k dosud nevídanému mísení jednotlivců i národů. To vyvolává nové problémy nejen v oblasti obecně lidské, ale též etické, náboženské a duchovní. Mezi důsledky sekularizace, které lze v dnešní době pozorovat, patří výskyt nových sektářských hnutí, šířící se necitlivost vůči křesťanské víře a stoupající tendence k fragmentaci. To vše jsou zároveň překážky v nalezení sjednocujícího referenčního bodu, jehož existence by usnadnila vznik jediné „rodiny bratří a sester ve společnostech, které se stávají stále více multietnické a interkulturní a kde i lidé z různých náboženství jsou nuceni k dialogu, aby se mohlo nacházet pokojné a plodné soužití při úctě k legitimním rozdílům“, jak jsem o tom psal ve svém loňském poselství k tomuto světovému dni. Průvodním jevem naší doby je snaha vytlačit Boha a učení církve z horizontu života, zatímco se do něj vkrádají pochybnosti, skepticismus a lhostejnost, jež usilují o to, aby omezily veškeré společenské a symbolické projevy křesťanské víry.

V této situaci se stává, že migranti, kteří již poznali a přijali Krista, se velmi často cítí pod tlakem, aby ho již pro svůj život nepovažovali za důležitého, aby ztratili smysl své víry a přestali se považovat za členy církve, aby vedli život, který již není prostoupen Kristem a jeho evangeliem. Vyrůstali mezi lidmi, které charakterizovala křesťanská víra, ale často migrují do zemí, kde jsou křesťané jen menšinou nebo kde starobylá tradice víry již ztratila

¹ PAVEL VI. Apoštolská exhortace Hlásání evangelia *Evangelii nuntiandi* (8. prosince 1975), č. 14. Praha: Zvon, 1990.

² JAN PAVEL II. Apoštolský list na závěr jubilejního roku 2000 *Novo millennio ineunte* (6. ledna 2001), č. 40. Praha: ČBK, 2001.

rozměr osobního přesvědčení či společného náboženství a byla redukována na pouhý kulturní fenomén. Církev je zde postavena před náročný úkol, jak migrantům pomoci, aby si uchovali pevnou víru navzdory tomu, že přišli o podporu v podobě kultury, která vládla v jejich rodné zemi. Zároveň musí církev vypracovat nové pastorační strategie, metody a způsoby komunikace, jež umožní stále živé přijetí Božího slova. V některých případech to bude příležitost ke hlásání skutečnosti, že v Ježíši Kristu se lidstvu nabízí účast na tajemství Boha a na jeho životě lásky, že se mu otevírá horizont naděje a míru, mimo jiné i prostřednictvím dialogu, který respektuje druhého, a prostřednictvím hmatatelného svědectví solidarity. V jiných případech existuje naděje, že se obnoveným hlásáním radostné zvěsti a svědectvím konzistentního křesťanského života probudí dřímající křesťanské svědomí, jež lidem umožní, aby znovu objevili krásu setkání s Kristem, který volá ke svatosti všechny křesťany bez ohledu na místo, kde právě žijí, a to i v cizí zemi.

Fenomén migrace dnes také nabízí výbornou příležitost, jak hlásat evangelium v současném světě. Lidé, kteří se nikdy neseťkali s Ježíšem Kristem nebo ho poznali jen částečně, přicházející z různých částí světa, prosí o přijetí v zemích se starobyrou křesťanskou tradicí. Je proto třeba nalézt odpovídající způsoby, jež jim umožní setkat se s Ježíšem Kristem a blíže ho poznat, a tak zakusit nedocenitelný dar spásy, jenž je pro každého zdrojem „života v hojnosti“ (srov. Jan 10, 10). Zvláštní roli mají v tomto ohledu i sami migranti, neboť se mohou stát „hlasateli Božího slova a svědky vzkříšeného Krista, naděje světa“.³

Rozhodující roli při uskutečňování náročných požadavků nové evangelizace v prostředí migrantů hrají pastorační pracovníci – kněží, řeholníci i laici. Svou službu musejí vykonávat v prostředí, jež je stále více poznamenáno pluralismem. Vyzývám je proto, aby ve společenství se svými ordináři a ve shodě s učitelským úřadem církve hledali způsoby, jak rozvíjet bratrské sdílení, hlásat ho s respektem k ostatním a překonávat neshody a nacionalismus. V zemích, odkud migranti pocházejí, v zemích, kudy cestují, i v zemích, které zástupy migrantů přijímají, musí církve – každá ze své strany – zlepšit vzájemnou spolupráci. Jejich cílem má být dobro těch, kdo ze země odcházejí, přicházejí zpět, a za všech okolností dobro každého, kdo při svém putování pocítí potřebu setkat se s milosrdnou tváří Kristovou v těch, již se ujímají svých bližních. K tomu, aby pastorační služba společenství byla plodná, se jako užitečná může ukázat inovace tradičních struktur péče o migranty a uprchlíky. Zvláště je žádoucí přizpůsobit tyto struktury modelům, jež lépe odpovídají změně situací, charakterizované vzájemnou interakcí odlišných národů a kultur.

Uprchlíci, kteří žádají o azyl, když utíkají před pronásledováním, násilím a před situacemi, jež ohrožují jejich život, vyžadují naše porozumění a přijetí i respekt ke své lidské důstojnosti a ke svým právům, přitom si však musí být vědomi svých povinností. Jejich utrpení apeluje na jednotlivé státy i na mezinárodní společenství, aby přijaly potřebné kroky, jimiž podpoří vzájemné přijetí, překonají strach a odstraní nejhrůznější formy diskriminace. Zároveň je třeba rozvíjet konkrétní projevy solidarity, mimo jiné prostřednictvím vhodných programů pro přijetí migrantů a programů přesídlení. To vše vyžaduje jednak vzájemnou pomoc mezi postiženými oblastmi a těmi zeměmi, které už po dlouhá léta přijímají početné zástupy uprchlíků, ale také intenzivnější sdílení odpovědnosti mezi státy.

Tisk a další sdělovací prostředky mají významnou úlohu, a sice správně, objektivně a čestně představovat situaci těch, kdo byli přinuceni opustit svou vlast i své blízké a chtějí začít budovat nový život.

---

³ BENEDIKT XVI. Posynodní apoštolská exhortace o Božím slově v životě a poslání církve *Verbum Domini* (30. září 2010), č. 105. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

Zvláštní pozornost musí křesťanská společenství věnovat pracujícím migrantům a jejich rodinám, doprovázet je svou modlitbou, solidaritou a křesťanskou milosrdnou láskou. Musí podporovat všechno, co obě strany obohacuje, a rozvíjet nové politické, ekonomické a sociální programy, jež prosazují respekt k důstojnosti každé lidské bytosti; pečují o ochranu rodiny a zajišťují přístup k důstojnému bydlení, zaměstnání a sociální péči.

Kněží, řeholníci, řeholnice, laici, a zvláště mladí lidé mají citlivě nabízet svou pomoc mnoha bratrům a sestrám, již prchají před hrozbou násilí a musí se vyrovnávat s novými životními podmínkami a obtížemi, které na ně klade požadavek integrace. Hlásání spásy, kterou dává Ježíš Kristus, se pro ně stane zdrojem úlevy, naděje a „plné radosti“ (srov. Jan 15, 11).

Nakonec bych se rád zmínil o situaci mnoha zahraničních studentů, kteří jsou postaveni před nároky integrace, úřední obtíže, těžkosti spojené s hledáním vhodného ubytování a zařízení pro imigranty. Křesťanská společenství musí být obzvláště vnímavá vůči mladým lidem, kteří právě ve svém mládí potřebují vedle kulturního rozvoje také referenční bod a kteří ve svém srdci chovají žízeň po pravdě a hlubokou touhu po setkání s Bohem. Zvláštními místy svědectví a šíření nové evangelizace a zároveň institucemi, které se skutečně angažují v oblasti sociálního, kulturního i lidského rozvoje, mají v akademickém prostředí být univerzity vzniklé z křesťanské inspirace. Mají též podporovat dialog mezi kulturami a docenovat přínos, který přinášejí zahraniční studenti. Setkají-li se tito studenti se skutečnými svědky evangelia a s příklady křesťanského života, povzbudí je to, aby se sami stali aktivními na poli nové evangelizace.

Drazí přátelé, prosme o přímluvu Marii, „Matku dobré cesty“, aby radostné hlásání spásy, dané v Ježíši Kristu, vneslo naději do srdcí těch, kdo putují po cestách světa. Všechny ujišťuji o svých vroucích modlitbách a uděluji jim své apoštolské požehnání.

Vatikán 21. září 2011

BENEDICTUS PP. XVI